

เปิดถุง...ลุ้นโชค กับ

ふくぶくろ

福袋 (ฟุกุบุกุโระ : ถุงนำโชค)

อนิล พยุบเกียรติคุณ

ฝ่ายบริการสัมพันธ์พิเศษ

เมื่อ ต้นเดือนมกราคมที่ผ่านมา คุณผู้อ่านที่ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นน่าจะได้เห็นข่าวที่ชาวญี่ปุ่นยอมทนหนาวไปยืนต่อแถวท่ามกลางหิมะเพื่อรอซื้อ “ถุงโชคดี” จากบริษัท APPLE ไซ้ใหม่ละคะ พออ่านข่าวแล้วสงสัยกันไหมคะว่า เจ้า “ถุงโชคดี” ที่ว่านี่คืออะไร มีที่มาอย่างไร และมีอะไรอยู่ในถุงนั้น จนถึงขนาดที่คนญี่ปุ่นต้องลงทุนไปต่อแถวรอซื้อกันข้ามวันข้ามคืนเลยทีเดียว Small Talk ฉบับนี้ไปหาคำตอบมาให้แล้วคะ ไปอ่านกันได้เลย...

“ถุงโชคดี” นั้นในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 福袋 (ฟุกุบุกุโระ) (福 (ฟุคุ) แปลว่า “โชคดี” และ 袋 (บุกุโระ) แปลว่า “ถุง”) เดิมทีคำนี้ใช้เรียกถุงผ้าที่เทพโตโกกุเท็น (1 ในเทพเจ้าแห่งโชคลาภทั้งเจ็ด) ถือ แต่ต่อมาได้ใช้เป็นการเรียกประเพณีการค้าขายแบบหนึ่งของชาวญี่ปุ่น ประเพณีการขายถุงโชคดีนี้จะทำกันในช่วงปีใหม่ของทุกปี โดยที่ตามห้างร้านต่างๆ จะนำสินค้าในร้านของตนมาบรรจุใส่ถุงที่ปิดมิดชิดแล้วนำออกวางจำหน่ายในราคาต่ำกว่าราคาจริงของสินค้า เพื่อถือเป็นการสมนาคุณให้แก่ลูกค้าที่อุดหนุนห้างร้านของตนมาตลอดทั้งปี ทว่าเวลาซื้อลูกค้าจะไม่มีสิทธิ์เปิดถุงเพื่อเลือกสินค้าได้เลย ดังนั้น ลูกค้าก็จะไม่รู้เลยว่าตนได้สินค้าอะไรจนกว่าจะกลับไปเปิดถุงดูที่บ้าน ซึ่งการซื้อแบบเสี่ยงดวงอย่างนี้ก็คือเป็นความสนุก และเสน่ห์อีกอย่างหนึ่งของถุงโชคดี ถ้าใครโชคดีสุดๆ ก็จะได้ของที่หมายตามานานในราคาถูกกว่าปกติมาก (แถมยังได้ของอื่นพ่วงมาด้วย) ร้อยอย่างนี้คงเข้าใจอารมณ์คนไปยืนต่อแถวหน้าซื้อ APPLE แล้วไซ้ใหม่ละคะ

ที่มาที่ไปของ “ถุงโชคดี” นั้นได้มีการบันทึกไว้ว่า ในสมัยเอโดะ (ไม่ได้ระบุปีรัชสมัยชัดเจน) ร้านขายผ้าโดมารุ (ปัจจุบันคือห้างสรรพสินค้าโดมารุ หรือโดมารุ...ตามที่คนไทยเรียกกัน) ได้นำผ้าส่วนที่เหลือจากการตัดขายมาใส่ถุงจนเต็มแล้วออกวางจำหน่ายในช่วงปีใหม่ ต่อมาในปีเมจิที่ 40 (พ.ศ.2450) ร้านขายผ้าชื่อ “ทสึรุยะ” (ปัจจุบันคือร้านมัทสึยะ) ก็มีการวางขายถุงลักษณะคล้ายๆ กันนี้แล้ว เรียกว่า 福袋 (ถุงโชคดี) เป็นครั้งแรก แต่ข้างในถุงเป็นสินค้าอะไรและขายในราคาเท่าไรนั้นไม่มีระบุไว้ และต่อมาในปีเมจิที่ 44 (พ.ศ. 2454) ร้านขายผ้าอิโต (ปัจจุบันคือ ร้านมัทสึซากะ) ก็ได้ออกวางขายถุงโชคดีเช่นกัน แต่ใช้ชื่อว่า 多喜良福 (ทาการะบาโกะ) ซึ่งแปลว่า “กล่องสมบัติ” โดยขายในราคา 50 เซ็น (100 เซ็น เป็น 1 เยน) แล้วตั้งแต่นั้นมาการวางขายถุงโชคดีก็เริ่มแพร่หลายมากขึ้น และกลายเป็นประเพณีที่ห้างร้านต่างๆ ทำกันทุกปี

ว่าแต่เราจะแน่ใจได้อย่างไรละว่า สินค้าที่อยู่ในถุงนั้น “ดี” จริงๆคำตอบคือ ไม่มีทางรู้ได้เลยคะ ของข้างในจะดีหรือไม่วัดใจกับ

คนขายล้วนๆ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะไม่ผิดหวังกับผลิตภัณฑ์ที่ได้รับนะคะ เพราะอย่างไรเสียทางร้านก็ต้องคำนึงถึงชื่อเสียง และรักษาลูกค้าของตนอยู่แล้ว ดังนั้น คนญี่ปุ่นจึงยังคงมั่นใจ และตั้งหน้าตั้งตารอการวางจำหน่ายถุงโชคดีในช่วงปีใหม่เช่นนี้ทุกปี อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่สินค้าเป็นจำพวกเครื่องประดับ เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือเสื้อผ้าราคาแพง ก็จะยอมให้ลูกค้าได้มีโอกาสเห็นสินค้าได้บ้าง เช่น ถุงที่ใส่อาจจะทำเป็นถุงใส หรือมีการจัดแสดงตัวอย่างสินค้าให้ลูกค้าได้เห็นก่อนว่าของในถุงจะมีอะไรบ้าง (แต่อาจจะได้เป็นสีอื่นๆ แดกต่างกันไป) หรือถ้าเป็นประเภทเสื้อผ้า ทางร้านก็อาจจะมีแปะไว้ที่ถุงว่าเสื้อผ้าในถุงเป็นไซส์อะไร เป็นต้น สำหรับสินค้าที่มีขนาดใหญ่หรือสินค้าประเภทการบริการ เช่น รถยนต์ จักรยาน ที่อยู่อาศัย การท่องเที่ยว ทางร้านก็จะจัดทำเป็นแคตตาล็อกใส่ถุงไว้ให้แทน

เป็นอย่างไรบ้างคะ ที่มาที่ไปของ 福袋 หรือถุงโชคดีที่คนญี่ปุ่นต่างตั้งหน้าตั้งตา รอ แต่คิดว่าเดี๋ยวนี้คงไม่ใช่แต่คนญี่ปุ่นแล้วละมังคะ คนชาติอื่นรวมถึงคนไทยเราด้วยถ้าได้มีโอกาสเดินทางไปญี่ปุ่นในช่วงปีใหม่ ก็หมายตาจะไปต่อแถวเข้าไปซื้อถุงโชคดีที่ว่านี้ด้วยกันทั้งนั้นแหล่ม...ก็ของดี และถูกอย่างนี้มิแค้ปีละครั้ง ใครจะไปอดใจไหวไซ้ใหม่ละ แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า...สวัสดิ์คะ

ขอบคุณภาพประกอบจาก

- <http://dot.hobby-web.net/sb/sb.cgi?cid=7>

- http://blog.livedoor.jp/guruguru_hachiouji/archives/8194836.html

Small Tips

คำว่า 袋 (ฟุกุโระ) แปลว่า “ถุง” เป็นคำที่ใช้เรียกถุงโดยรวมทั่วไป แต่ถ้าอยากระบุชนิดหรือลักษณะของถุงให้มากกว่านั้นก็จะนำไปประสมกับคำอื่นเช่น 紙袋 (คามิบุกุโระ) แปลว่า “ถุงกระดาษ” びんぶくろ (บิโนบุกุโระ) คือ “ถุงพลาสติก” แล้วคำว่า “ถุงหิ้ว” เราจะใช้คำว่า 手提袋 (เทะบุกุโระ) หรือ 手さげ袋 (เทะซาเงะบุกุโระ) ดี? คำตอบก็คือ ใช้ 手さげ袋 นะจ๊ะ เพราะคำว่า 手提袋 แปลว่า “ถุงมือ” จ๊ะ